

Hermed skal jeg tillade mig, idet jeg kun bemærker, at Ændringsforslag Nr. 18 i Virkeligheden angaar det samme som Nr. 3 og 4, at anbefale Ændringsforslagene til Vedtagelse.

Lewinsky: Til Begrundelse af det af mig stillede Ændringsforslag vil jeg tillade mig først at fremsætte nogle ganske almindelige Bemærkninger om Bankdirektører og Banker.

At Banker maa ses under en lidt anden Synsvinkel end almindelige Forretninger, vil man vistnok indrømme fra alle Sider, naar man tænker paa, at Bankerne administrerer og forvalter meget store Kapitaler, der af Befolkningen indsættes i dem. Det er derfor naturligt, at Bankerne bør ledes paa en fornuftig Maade, saaledes at Ledelsen ikke ved en letsindig Forretningsførelse fremkalder Katastrofer, der kan blive af den Betydning, at de kan blive ødelæggende for Erhvervslivet. Bankkrisen af 1908 er endnu i frisk Erindring, og naar man tænker paa, at man under de daværende Forhold krævede, at Staten skulde træde til og yde endog meget betydelige økonomiske Ofre for atter at faa bragt Orden i Bankforholdene, er det baade naturligt og berettiget, at man nu fra Statens Side gennem Lovgivningen træffer Foranstaltninger, trækker Rammerne op for denne Form af Forretningsførelse. Iblant de Foranstaltninger, som det forekommer mig bør træffes gennem en Banklov, er en Bestemmelse om Indlaansrentens Størrelse. I det Foredrag, som daværende Finansminister, Vilhelm Lassen, holdt nede i Folketinget, da han fremsatte sit Lovforslag om Statens Garanti for de Banker, der var ramte af Krisen, pegede han særlig paa, at den høje Indlaansrente, disse Banker havde ydet, havde været en ikke uvæsentlig Aarsag til den Krise, hvori man befandt sig, idet den høje Indlaansrente havde fristet disse Banker til at indlade sig paa vovelige Spekulationer saavel i Ind- som Udland for derigennem at skaffe Udbytte baade til den store Indlaanskapital, som de gennem den høje Rente havde skaffet sig, og til deres Aktionærer. Jeg vil tillige tillade mig at pege paa, at der indenfor den Kommission, som forberedte Udkastet til Lov om Banker og Sparekasser, var et Flertal, som ogsaa ansaa en Bestemmelse om Begrænsning af Indlaansrenten for nødvendig. Med den ærede Formands Tilladelse vil jeg gerne læse lidt op af denne Kommissionsbetænkning. Kommis-

sionens Flertal udtaler: „Det er sikkert utvivlsomt, at de Katastrofer, der i de senere Aar her i Landet have ramt saavel Sparekasser som Banker, i ikke ringe Grad skyldes den Omstændighed, at Fastsættelsen af Størrelsen af Indlaansrenten har været saa godt som overladt til de paagældende Instituters Selvbestemmelse. Dette Forhold har medført en Kappelstrid mellem Sparekasser indbyrdes og Banker indbyrdes og mellem disse tvende Arter af Pengeinstitutter overfor hinanden, en Kappelstrid, der er gaaet ud paa ved at sætte Indlaansrenten op saa højt som muligt — og ofte langt udover det rimelige Grænser — at drage saa store Sparekapitaler til sig som gørligt. Den ved denne Kappelstrid kunstig skabte Forhøjelse af Indlaansrenten har ikke blot forårsaget en uheldig Uro og Usikkerhed; men tillige medført, at paagældende Institutter have været nødsagede til, for at tilvejebringe passende Overskud til deres Aktionærer eller Garanter, dels at indlade sig paa hasarderede Spekulationer, der maatte siges at ligge udenfor deres naturlige Virkeomraade, dels at sætte Renten for saadanne Udlaan, som netop maatte siges at falde ind under vedkommende Instituts naturlige Virkeomraade, op over det normale.“ Altsaa, for Kommissionens Flertal har det staaet som utvivlsomt, at de Katastrofer, der har været indenfor Banker og Sparekasser, skyldes for det første den Kappelstrid, som er ført mellem Banker og Sparekasser for at drage Sparekapitalen til sig gennem en høj Indlaansrente. For det andet peger Kommissionen hen paa, at den høje Indlaansrente har forhindret disse Institutter — og herved tænker Kommissionens Flertal nærmest paa Sparekasserne — i at udføre deres Opgaver indenfor det Virkeomraade, de har, og har skabt en forhøjet Udlaansrente. Jeg er overbevist om, at hvis man nu vedtager et Lovforslag som det foreliggende om Banker og et om Sparekasser uden deri at indføre Bestemmelser om Indlaansrenten, vil Følgen deraf blive, at Indskuddene i stadig højere Grad vil gaa fra Sparekasserne over til Bankerne; allerede nu synes Udviklingen at gaa stærkt i Retning deraf. Naar man sammenligner Indskuddet i Bankerne i 1902 og 1912 med Indskuddene i Sparekasserne i de samme Aar, viser det sig, at Indskuddet i 1902 i samtlige Banker var ca. 448 Millioner, men i 1912 var det vokset til 888 Mill. Kr., altsaa, i Løbet af de 10 Aar var Beløbet vokset med 440 Mill.